



## **LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ**

### **VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ, SKIRTŲ VIEŠAJAI IŠTAIGAI „GEROS VALIOS KOMPENSACIJOS UŽ ŽYDŲ RELIGINIŲ BENDRUOMENIŲ NEKILNOJAMĄJĮ TURTAŲ DISPONAVIMO FONDAS“, VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JOMIS TEISĖTUMO VERTINIMO**

2014 m. vasario 10 d. Nr. FA-P-60-13-2  
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2013-10-01 pavedimą Nr. P-60-13

Auditą atliko vyresnioji valstybinė auditorė  
Aldona Čaplikienė

Auditas pradėtas 2013-10-01  
Auditas baigtas 2014-02-10

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti  
Valstybės kontrolės interneto puslapyje  
adresu [www.vkontrolė.lt](http://www.vkontrolė.lt)

# TURINYS

<b>Ižanga</b>	<b>3</b>
<b>Audito apimtis ir metodai</b>	<b>3</b>
<b>Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos</b>	<b>4</b>
<b>1. Pastebėjimai dėl 2012 m. skirtų valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo</b>	<b>4</b>
<b>2. Pastebėjimai dėl 2013 m. skirtų valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo</b>	<b>5</b>
<b>3. Dėl Valstybės kontrolės pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo</b>	<b>5</b>

## IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešajai įstaigai „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija (iki 2013-05-01 – Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnyba).

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Audituojamu laikotarpiu Vyriausybės kanceliarijai vadovavo Vyriausybės kancleris Alminas Mačiulis, vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja Zita Riškuvienė.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo pareikšta valstybinio audito išvadoje.

## AUDITO APIMTIS IR METODAI

Nuo 2011 m. gruodžio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas (2011-06-21 Nr. XI-1470), kuriame nustatytas mokėtinos piniginės kompensacijos už Lietuvos žydų bendruomenių nekilnojamąjį turtą dydis – 128 000 000 Lt, mokėjimo terminai (iki 2023 m. kovo 1 d.), tvarka ir naudojimo paskirtis.

Vadovaujantis šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalimi, kompensacija mokama iš valstybės biudžeto Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompensacijomis disponuoti paskirtam fondui. Tokiu fondu Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012-04-04 nutarimu Nr. 357 paskyrė viešąją įstaigą „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“.

Pagal minėto įstatymo 2 straipsnio 9 dalį ir 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą, Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvoje gyvenusiems ir nuo totalitarinių režimų okupacijų laikotarpiu nukentėjusiems žydų tautybės asmenims remti fondui 2012 metais skirta 3 000 000 Lt. Šių lėšų fondas 2012 metais numatytiems tikslams nepanaudojo.

Lietuvos Respublikos Seimas 2013 metų valstybės biudžete<sup>1</sup> kompensacijai už Lietuvos žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą patvirtino 12 500 000 Lt (kaip Vyriausybės kanceliarijos asignavimus). Vyriausybės kanceliarija šias lėšas 2013 metais pervedė fondui.

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (2012-12-20 Nr. XII-65, įsigaliojo 2012-12-29).

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo. Audito procedūras atlikome Vyriausybės kanceliarijoje ir viešojoje įstaigoje „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“. Vyriausybės kanceliarijoje ir fonde vertinome, ar lėšos, skirtos kompensacijoms, visais reikšmingais atžvilgiais buvo valdomos, naudojamos ir disponuojama jomis taip, kaip numato tai reglamentuojantys teisės aktai. Vertindami nustatytų reikalavimų nesilaikymą, atsižvelgėme į susidariusias aplinkybes, jų priežastis ir pasekmes. Audito įrodymai gauti taikant patikrinimo ir paklausimo audito procedūras.

Įvertinę valstybės biudžeto lėšų, skirtų minėtam fondui, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą, Vyriausybės kanceliarijai pateikėme valstybinio audito ataskaitą ir išvadą.

## PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

### 1. Pastebėjimai dėl 2012 m. skirtų valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo

Fondui 2012 metais pervesti 3 000 000 Lt turėjo būti naudojami Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvoje gyvenusiems ir nuo totalitarinių režimų okupacijų laikotarpiu nukentėjusiems žydų tautybės asmenims remti. Šių lėšų fondas 2012 metais numatytiems tikslams nepanaudojo.

Atkreipiame dėmesį, kad per 2013 metus nukentėjusiems žydų tautybės asmenims buvo išmokėta tik 960 554,27 Lt. Pagal Ministro Pirmininko tarnybos ir viešosios įstaigos „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“ 2012 m. birželio 1 d. sudarytą *Kompensacijos Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvoje gyvenusiems ir nuo totalitarinių režimų okupacijų laikotarpiu nukentėjusiems žydų tautybės asmenims remti lėšų pervedimo ir naudojimo sutartį* Nr. MPT-30 ir šios sutarties 2013 m. balandžio 30 d. pakeitimą Nr. MPT-024 fondas iki 2013 m. gruodžio 31 d. įsipareigojo išmokėti ne mažiau kaip 50 procentų (1 500 000 Lt) skirtų lėšų. Taigi, iš sutartyje numatytų iki 2013 m. gruodžio 31 d. išmokėti 1 500 000 Lt liko neišmokėta 539 445,73 Lt (1 500 000 - 960 554,27).

Išmokėjimai užtruko, nes, pasak fondo atstovų, tai susiję su sudėtingu dokumentų gavimu, asmens bylų tikrinimu, siekiant, kad neatsirastų tokių asmenų, kurie neteisėtai pasinaudotų kompensacijų lėšomis.

## 2. Pastebėjimai dėl 2013 m. skirtų valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo

Fondui 2013 metais pervesti 12 500 000 Lt turėjo būti naudojami Lietuvos žydų religiniams, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, švietimo ir mokslo projektams finansuoti, tačiau šių lėšų fondas 2013 metais numatytiems tikslams nenaudojo. Lėšos buvo skirtos pagal Ministro Pirmininko tarnybos ir fondo 2013 m. balandžio 10 d. sudarytą *Kompensacijos Lietuvos žydų religiniams, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, švietimo, mokslo projektams finansuoti lėšų pervedimo ir naudojimo sutartį* Nr. MPT-012, kurioje numatyta, kad jeigu pervedama 12 500 000 Lt suma nebus panaudota 2013 metais, metams pasibaigus nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais tam pačiam tikslui – Lietuvos žydų religiniams, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, švietimo ir mokslo projektams finansuoti.

Pažymėtina, kad fondas 2013 metais projektų įgyvendinimo darbams nebuvo pasiruošęs. Tik metų pabaigoje (lapkričio mėn.) fondo valdyba pradėjo svarstyti klausimus dėl lėšų naudojimo principų, projektų pateikimo tvarka paskelbta 2014 metų sausio mėnesį.

Fondas 2013 metais skirtas 12 500 000 Lt valstybės biudžeto lėšas laikė komercinių bankų indėlių sąskaitose ir uždirbo 17 269,33 Lt palūkanų. Vadovaujantis Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir kitų valstybės biudžetui priskirtų lėšų tiesioginio pervedimo į valstybės išdo sąskaitas taisyklių ir įmokų kodų sąrašo patvirtinimo<sup>2</sup> 4.2.2 punktu, palūkanos už investuotus laikinai laisvus valstybės piniginius išteklius turi būti tiesiogiai pervedamos į valstybės išdo bendrąją sąskaitą. Fondas nesilaikė nustatytos tvarkos, nes uždirbtų palūkanų už nepanaudotas pagal paskirtį lėšas į valstybės išdą nepervedė.

## 3. Dėl Valstybės kontrolės pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo

Valstybės kontrolė, atlikusi valstybės biudžeto lėšų, 2012 metais skirtų viešajai įstaigai „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“, auditą<sup>3</sup>, pateikė rekomendaciją Ministro Pirmininko tarnybai spręsti klausimą dėl palūkanų (4 430,01 Lt), uždirbtų nuo 2012 metais nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų, pervedimo į valstybės išdo sąskaitą.

<sup>2</sup> Patvirtinta finansų ministro 2006-12-29 įsakymu Nr. 1K-429 (finansų ministro 2013-01-09 įsakymo Nr. 1K-010 nauja redakcija).

<sup>3</sup> Valstybinio audito ataskaita Dėl valstybės biudžeto lėšų, 2012 metais skirtų viešajai įstaigai „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“, disponavimo teisėtumo vertinimo, 2013-02-04 Nr. FA-P-60-1.

Vyriausybės kanceliarija, atsižvelgusi į pateiktą rekomendaciją, parengė Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio papildymo įstatymo projektą, šiam projektui pritarė Vyriausybė ir jį pateikė (Vyriausybės 2013-06-26 nutarimas Nr. 596) svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui.

Atkreipiame dėmesį, kad fondas uždirbtų palūkanų (4 430,01 Lt nuo 2012 metais ir 17 269,33 Lt nuo 2013 metais nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų) nenaudoja.

Rekomendacijų dėl 2013 metais fondui skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo neteikiame, nes fondas jau ėmėsi projektų vykdymo iš šių lėšų veiksmų.

6-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Danguolė Krištopavičienė

6-ojo audito departamento vyresnioji valstybinė auditorė

Aldona Čaplikienė